

KAIP APSAUGOTI VAIKUS NUO SMURTO

SU VAIKAIS DIRBANTYS SPECIALISTAI VIENI PIRMŪJŲ GALI PASTEBĖTI FIZINIO IR EMOCINIO SMURTO, SEKSUALINĖS PRIEVARTOS IR NEPRIEŽIŪROS ŽENKLUS. TAD LABAI SVARBU ŽINOTI, KAIP ATPAŽINTI PRIEVARTĄ PATYRUSIUS VAIKUS IR SUTEIKTI BŪTINĄ PAGALBĄ.

SMURTAS PRIEŠ VAIKUS. Didelė dalis vaikų ir paauglių Lietuvoje patiria smurtą. Vilniaus universiteto mokslininkų tyrimo duomenimis, net 71% 12-16 metų paauglių, dalyvavusių tyrime nurodė patyrę bent vienos rūšies smurtą. Tarp smurto rūšių vyrauja psichologinis smurtas (47%), fizinis smurtas (34.6%) ir seksualinė prievarta internete (31.4%).

ATPAŽINIMAS. Dažniausiai vaikams būna sunku pasakyti apie patirtą smurtą. Atsakomybė atpažinti psichologinį, fizinį, seksualinį smurtą ir nepriežiūrą tenka suaugusiems. Ženkilai, rodantys, jog vaikas galbūt patyrė ar šiuo metu patiria smurtą yra: pasikeitusi savijauta ir elgesys, baimingumas, išgąstis, prislėgta nuotaika, agresyvus elgesys, užsisklendimas, atsisakymas dalyvauti anksčiau mėgtose veiklose ir kita. Amžiaus neatitinkančios vaiko žinios apie lytinius santykius arba itin seksualus elgesys gali rodyti seksualinės prievartos patirtį.

ATOSTOGOS. Svarbu, kad specialistai atkreiptų dėmesį į ugdomų vaikų savijautą ir elgesį prieš ir po atostogų. Atostogaudami dažnai vaikai ir paaugliai daugiau laiko praleidžia internete, todėl dažniau gali susidurti su netinkamu elgesiu socialiniuose tinkluose, pokalbių programėlėse ir net žaidimų platformose. Vaikai ir paaugliai smurtą gali dažniau patirti ir realiame gyvenime, kai daugiau laiko praleidžia be patikimų suaugusiųjų arba su mažai pažįstamais.

KAI VAIKAS PASAKO APIE SMURTA. Jei vaikas ar paauglys pasako apie smurto patirtį, svarbu reaguoti ramiai, tikėti, išklaudyti, atspindėti girdimus sunkius jausmus, patikinti vaiką, kad smurtas yra ne jo kaltė, paaiškinti, kokių veiksmų imsitės toliau siekdami jį/ją apsaugoti.

REAGAVIMAS Į IŠAIŠKĖJUSIUS SMURTO ATVEJUS. Reaguoti į išaiškėjusį smurto atvejį reikėtų pagal įstaigoje galiojančią tvarką ir užtikrinant vaiko saugumą. Pagal Lietuvoje galiojančius įstatymus, apie smurto prieš vaikus atvejus turėtų būti informuojami teritoriniai vaiko teisių apsaugos skyriai ir policija.

4

5

6

VAIKO APSAUGOS POLITIKA ĮSTAIGOJE. Svarbu, kad kiekvienoje įstaigoje, dirbančioje su vaikais, būtų veikianti Vaiko apsaugos politika, kurioje būtų aprašytos įstaigos vertybės, elgesio su vaikais principai, darbuotojų švietimo apie smurto prevenciją planas, reagavimo į išaiškėjusius smurto atvejus mechanizmas.

ESAME SAUGŪS

PREVENGINĖ PROGRAMA „ESAME SAUGŪS“. Įstaigos, norinčios įgyvendinti sistemingą smurto prieš vaikus prevencijos programą bendruomenėje, kviečiamos prisijungti prie programos „Esame saugūs“.

Tai praktiniai, interaktyvūs užsiėmimai vaikams ir paskaitos tėvams bei įstaigos bendruomenei.

Vesti užsiėmimus vaikams ir paskaitas tėvams gali specialistai (socialiniai darbuotojai, psychologai, socialiniai pedagogai, mokytojai, auklėtojai) baigę Paramos vaikams centro organizuojamus programos „Esame saugūs“ mokymus.

Daugiau informacijos: <https://bit.ly/484dVMO>

Daugiau informacijos apie vaikų apsaugą nuo seksualinės prievartos: www.pvcmokymai.lt

Atmintinė parengta, įgyvendinant projektą „Kompleksinė pagalba nuo smurto nukentėjusiems vaikams, smurto liudininkams ir jų šeimoms“, kurį finansuoja LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija.